

چشم
اندازهای
ایران
فصل
فصل

جلد سوم

فرهنگ ایرانی در درازنای تاریخ؛
آیا همچنان ایرانی هستیم؟

نعمت الله فاضلی
مانی کلانی

سرشناسه	فاضلی، نعمت‌الله، ۱۳۴۳ -
عنوان و نام پدیدآورگان	چشم‌اندازهای فرهنگ معاصر ایران/ نعمت‌الله فاضلی و مانی کلانی
مشخصات نشر	تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، ۱۳۹۸ -
مشخصات ظاهری	ج.
شابک	ج ۱: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۲-۱۱۱-۶ : ج ۲: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۲-۱۱۲-۳ : ج ۳: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۲-۱۱۳-۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	ویراستاران ایمان بابایی، مانی کلانی
مندرجات	ج ۱. از تمنای اسطوره تا تقلای جامعه. - ج ۲. ایران در گذار از گذشته به آینده: تفاهم ملی یا نزاع بی‌پایان. - ج ۳. فرهنگ ایرانی در درازنای تاریخ: آیا همچنان ایرانی هستیم؟
موضوع	فرهنگ ایرانی -- تاریخ -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع	Culture, Iranian -- History -- Addresses, essays, lectures
موضوع	نویسندگان ایرانی -- دیدگاه‌های سیاسی و اجتماعی
موضوع	Authors, Iranian -- Political and social views
موضوع	تحولات اجتماعی -- ایران -- تاریخ -- قرن ۱۴
موضوع	Social change -- Iran -- History -- 20th century
موضوع	ه -- جنبه‌های اجتماعی -- ایران
موضوع	Identity (Philosophical concept) -- Social aspects -- Iran
موضوع	تولد -- ایران -- تاریخ -- قرن ۱۴
موضوع	Modernity -- Iran -- History -- 20th century*
شناسه افزوده	کلانی، مانی، ۵۷ -
شناسه افزوده	پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
رده بندی کنگره	DSR۶۳/ف۵ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	۹۵۵/۰۱
شماره کتابشناسی ملی	۴۹۳۳۲۸۷

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
دانشگاه تهران

ناشر: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
نویسندگان: نعمت‌الله فاضلی (استاد گروه انسان‌شناسی پژوهشگاه علوم انسان و ارتباطات فرهنگی) و مانی کلانی
ویراستاران: ایمان بابایی و مانی کلانی
طراح جلد: محمدرضا پاراسمند
صفحه‌آرا: حسین آذری
نمایه‌نگار: مهناز احدی
نوبت چاپ: اول - زمستان ۱۳۹۸
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۴۰ هزار تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۲-۱۱۳-۰

همه حقوق این اثر برای پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات محفوظ است.

در صورت تخلف، پیگرد قانونی دارد.

نشانی: تهران، پایین‌تر از میدان ولی‌عصر (عج)، خیابان دمشق، شماره ۹، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
صندوق پستی: ۶۲۷۴ - ۱۴۱۵۵، تلفن: ۸۸۹۰۲۲۱۳، دورنگار: ۸۸۸۹۳۰۷۶، Email: nashr@ricac.ac.ir

فهرست مطالب

۱.....	سخن ناشر
۳.....	درآمد

فصل دهم: رضا داوری اردکانی؛ روایت فلسفی

۷.....	بخش اول: در جست‌وجوی بیراهه، در پس‌زمینه‌ای امکان...
۲۷.....	بخش دوم: مسأله‌ای به نام بوم ایران

فصل یازدهم: سیدمحمدامین قانعی راد؛ روایت دانشگاهی

۶۹.....	بخش اول: تقابل آرمان و واقعیت؛ سیاست و اقتصاد دیگر...
۸۷.....	بخش دوم: ایده دانشگاه؛ گفت‌وگوی روح و ذهن

فصل دوازدهم: محمدرضا اصلانی؛ روایت سینمایی

۱۴۵.....	بخش اول: شدن و حرکت؛ روبه‌سوی آزادکردن جهان
۱۷۷.....	بخش دوم: درباره معاصر بودن؛ قدم‌زدن با تاریخ؛ حضور دیگری در من

فصل سیزدهم: سیدمحمد بهشتی؛ روایتی از فرهنگ ایرانی

۲۴۹.....	بخش اول: نوبه‌نوشدن سنت؛ چرا و چگونه؟
۲۷۳.....	بخش دوم: باغبانی از فرهنگ ایرانی در آستانه بهار مدنیت

فصل چهاردهم: ابراهیم توفیق؛ روایت تاریخی

۳۶۷.....	بخش اول: اشرافیت دهقانی، امروزه چه کسانی هستند؟
۳۷۹.....	بخش دوم: سوژه‌سازی از بالا و سوژه‌گریزی از پایین

سخن ناشر

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات با هدف رفع نیازهای پژوهشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، نزدیک به دو دهه است که با رویکرد مسئله‌محوری به دنبال شناخت مشکلات حوزه فرهنگ و هنر، شناسایی قابلیت‌ها و ظرفیت‌ها و ارائه راهبردها و راهکارهای مناسب برای حل مشکلات و نیز توسعه قابلیت‌ها در مسیر تعالی فرهنگی کشور است.

این پژوهشگاه، با سه پژوهشکده فرهنگ، پژوهشکده هنر و پژوهشکده ارتباطات در تعامل و همکاری با صاحب‌نظران و اندیشمندان حوزه فرهنگ و هنر، ضمن اجرا و نظارت بر طرح‌های پژوهشی مورد نیاز، اقدام به برگزاری نشست‌ها، همایش‌های علمی، جلسات نقد و گفتگو و نیز جشنواره پژوهش فرهنگی سال می‌نماید.

علاوه بر این، دفتر طرح‌های ملی پژوهشگاه نیز، به‌عنوان متولی انجام مطالعات فرهنگی و اجتماعی در سطح ملی، ضمن اجرای نظرسنجی‌های مورد نیاز، به اجرای پیمایش‌های ملی نظیر پیمایش ارزش‌ها و نگرش‌های ایرانیان؛ مصرف کالاهای فرهنگی؛ سواد رسانه‌ای؛ وضعیت فرهنگی، اجتماعی و اخلاقی جامعه ایران و سنجش سرمایه اجتماعی کشور اقدام می‌نماید.

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، تلاش دارد تا مجموعه دستاوردهای پژوهشی خود را با هدف تحقق عدالت فرهنگی و دسترسی همه پژوهشگران و سیاست‌گذاران فرهنگی کشور، منتشر نماید. از این‌رو انتشارات پژوهشگاه طی مدت فعالیت خود

تاکنون، آثار پژوهشی متعدد و متنوعی را در قالب «کتاب»، «گزارش پژوهش»، «گزارش نظرسنجی» و «گزارش راهبردی» منتشر کرده است. پژوهشگاه همچنین، انتشار فصلنامه علمی پژوهشی «مطالعات فرهنگ ارتباطات» و نیز چاپ آثار برگزیده جشنواره فرهنگی سال را در کارنامه خود دارد.

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، ضمن استقبال، تعامل، همکاری و همفکری با استادان، نخبگان و پژوهشگران حوزه فرهنگ، هنر و رسانه، امیدوار است با انتشار دستاوردهای پژوهشی خود بتواند به «مرجع پژوهش» در حوزه فرهنگ و هنر ایران و نیز پایگاهی برای اندیشمندان و دلسوزان این عرصه تبدیل شود.

محمد سلگی

رئیس پژوهشگاه